

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТУРИЗЪМ

гр.Самоков, п.к.2000, ул.“Софийско шосе”№18, Директор-тел/факс: 0722/66427;
website:www.pgtsamokov.org; e-mail:pgtsamokov@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:
/БОРИСЛАВА ХАДЖИЙСКА/

Програма за превенция на ранното напускане на училище за учебната 2022/2023 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система ПГТ е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие до 2027 г., и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно ниво.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсирание на отпадането и на преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система

Програмата се основава на определените в Стратегията водещи принципи за законосъобразност, кохерентност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност.

Програмата акцентира върху:

1. Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

Отчитането на изпълнението на Програмата ще се извърши пред ПС в края на учебната година.

II. ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици се базира на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус

- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.

III. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на ученици от училище:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите и/или детето
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище.
- Липса на достатъчно финансови възможности в училище за подкрепа на застрашени от отпадане ученици по социални причини.
- Липса на подкрепяща среда, която да замени липсата на грижа от страна на родителите.
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.
- Негативно влияние на средата - на улицата/приятелския кръг.
- Липсата на мотивация сред семейства от ромския етнос за продължаване на образованието в гимназиален етап

IV. Анализ на влиянието на причини, водещи до отпадане от училище;

Много често икономическата обстановка в общината и града предразполага към миграционни процеси. Родителите на учениците заминават да работят в чужбина - сезонно или постоянно- и грижата за тях се прехвърля на роднини и близки. За част от семейства образованието не е приоритет. Случва се да се изселват цели семейства, за учениците (децата) няма точна информация дали постъпват в училище там, или не.

Доста ученици срещат трудностите при усвояване на учебния материал, което води до демотивация. Не са редки случаите на затруднена адаптация на децата от етнически малцинства в учебния процес.

V. Причините за направените голям брой неизвинени отсъствия през миналата и през настоящата учебна година и липсата на мотивация за учене у учениците;

През изминалата учебна година определени брой ученици направиха голям брой неизвинени отсъствия в училище. За направените отсъствия основните причини са:

- Заниженият родителски контрол към осигуряване на присъствие на учениците в училище.
- Продължително отсъствие от училище
- Проблемна семейна среда
- Трудна адаптация към изискванията в училище.

VI. Предложения за алтернативни форми за огромяване на лица, които не са постъпвали в училище или отпаднали;

ПГТ дава възможност на отпаднали от образователния процес да продължат образованието си в самостоятелна форма на обучение.

VII. Предложения за нови форми и методи за работа с ученици, застрашени от преждевременно отпадане от училище.

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището;

- Работа на класните ръководители с родители на застрашени от отпадане деца
- Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема
- Мотивиране на продължаване на образованието в следваща степен и за придобиване на професионална квалификация;
- Работа по развитието на класа като екип
- Ангажиране на Ученическия съвет с дейности за превенция на преждевременното напускане на училище;
- Включване в извънкласни форми на ученици, застрашени от отпадане;
- Оптимизиране и обогатяване формите за организиран спорт, туризъм и отдих.

VIII. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от училището мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики.
- Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на програми, в резултат на което да намалее броят на децата и учениците в риск от отпадане.

С изпълнението на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на училищно ниво, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- подобрени резултати от обучението, измерени от НВО, ДЗИ, ДИ по ПСПК и регионални оценявания, и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всеки ученик, включително на ученици от уязвими етнически общности
- задържане на нивото на отпаднали ученици от училището чрез редовното посещаване.

Постигането на определените цели и очакваните резултати ще бъде наблюдавано и измерено чрез количествените индикатори към всяка конкретна мярка.

IX. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на програмата	Отговорници	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
I. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление				
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището				
1.1.1.1. Проследяване на преместването и отсъствията на учениците.	ЗДУД, класни ръководители и педагогически съветник	До 30.11.	В рамките на планираните средства в бюджета	Брой неизвинени и извинени отсъствия. Брой преместени ученици
1.1.1.2. Инициране от училището на съвместни информационни кампании със заинтересованите страни за намаляване на риска от	Обществен съвет, класни ръководители, Училищно	Декември март	В рамките на планираните средства в бюджета, други източници на	2 информационни кампании

преждевременното напускане на училище и за повишаване на информираността относно значението на образованието с обмен на добри практики	настоятелство, педагогически съветник местни общности и други заинтересовани страни (НПО, бизнес организации, др.)		участващите институции	
1.1.1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании и събития, отбелязване на важни дати.	ЗДУД, неправителствени организации, други заинтересовани страни	февруари	В рамките на планираните средства в бюджета на участващите институции и заинтересовани страни.	8 проведени кампании, 120 участвали ученици
1.1.1.4. Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация, за коректно и точно подаване към общините и към РУО на данните за движението на учениците и за броя на отсъствията, за своевременно отразяване на статуса на всеки ученик в уеб-базирания Регистър за движението на децата и учениците.	ЗД,	Месечно	Не са необходими финансови средства	Обхват - 8 осъществени проверки
1.1.1.5. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители да анализират и оценяват рисковите фактори за отпадане от училище върху учениците от паралелката, в т.ч. обучителни трудности и слаб успех, да предприемат адекватни превантивни и корективни мерки за справяне с тях, да анализират и отчитат резултатите от прилагането им и при необходимост да набелязват други мерки.	ЗД, класни ръководители,	Месечно	Не са необходими финансови средства	Обхват-8 осъществени проверки
1.1.2. Включване в национални политики				
1.1.2.1. Реализиране на дейности в училището за намаляване на риска от преждеременно напускане чрез участие в Националните програми	педагогически екип	2022 – 2023 г.	Средства по Национални и европейски програми и проекти за развитие на средното образование	Работа по 2 проекта
1.1.2.2. Пълноценно използване на възможностите за организиране на разнообразни извънкласни и	педагогически екип	2022– 2023 г.	и други източници	

извънучилищни дейности				
1.2. Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всеки ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище				
1.2.1. Обмен на добри практики в училището	ЗД и МО	януари.	Не са необходими финансови средства	2 проведени дейности
1.2.2. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост и др	Педагогически екип	Ноември април	В рамките на планираните бюджетни средства и средства от ЕСФ	2 тематични проверки 1 квалификационна форма 10% по-малък брой на отсъствията по неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година
1.2.3. Анализирани на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати и стандартите от учебната програма	ЗД и педагогически екип	Февруари	В рамките на планираните бюджетни средства	Резултати от обучението по учебни предмети
1.2.4. Анализ на движението на учениците и причини за напускането им.	ЗД, класни ръководители	Май	Не са необходими финансови средства	% на напусналите ученици по причини в сравнение с предходната учебна година
1.3. Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образованието за учениците от уязвими етнически общности				
1.3.1. Разработване и реализиране на собствени програми за образователна интеграция на ученици от етническите малцинства	педагогически екип	Декември	Други източници	1 собствена програма за образователна интеграция
1.4. Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности				
1.4.1. Развитие капацитета на учителите от училище за работа с учениците със СОП, както и на специалистите, работещи с деца и ученици за прилагане на единна методика за оценяване на образователните им потребности.	ЗД	Декември	Средства по НП за развитие на средното образование; В рамките на планираните средства в бюджета; От ЕСФ през новия програмен период.	1 педагогически специалист, преминал обучение за работа с деца и ученици със СОП
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите				
2.1.1. Грижи за предотвратяване на ранните бракове и ранни раждания – Провеждане на беседи с подрастващи и с техните родители за начина на предпазване от ранна бременност, за опасностите, които крие	Училищно настоятелство, представители на МЗ – регионални структури, заинтересовани страни на общинско	постоянен	Бюджет на УН	2 Броя проведени здравни беседи

ранната бременност за майката и бебето, за риска от раждане на деца с вродени аномалии, наследствени болести	ниво			
2.1.2. Информационни кампании сред родителите с привличане на образовани и реализирани в професията хора от общността	Класни ръководители	Септември	Не са необходими средства	2 информационни кампании
2.2. Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество				
2.2.1. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и към индивидуалното им консултиране	Класни ръководители,	Планиране преди началото на учебната година. Периоди за отчитане на резултатите от планираните дейности	Не са необходими средства	Работни планове на класните ръководители
2.2.2. Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители,	Декември април	Не са необходими средства	3 реализирани инициативи
2.3. Кариерно ориентиране и консултиране				
2.3.1. Информационни кампании за популяризиране на ползата от придобиване на професионална квалификация като възможност за реализация при риск от преждевременно напускане на училище	МО	Април май	Бюджет на училището и УН	2 информационни кампании
2.4. Развиване на модели за придобиване на професионална квалификация				
2.4.1. Реализиране на партньорски програми между бизнес организациите и училището за потясна връзка и практическа реализация на завършилите и придобили професия	Старши учители, учители по производствена практика, бизнес-организации и други заинтересовани страни	Април май.	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции, със средства по Национални програми за РСО и/или чрез средства от ЕСФ през новия програмен период	1 Брой партньорски програми 1 Брой проведени производствени практики;
2.5. Подпомагане на ученици, застрашени от преждевременно напускане на училище по финансови причини				
2.5.1. Популяризиране на добри училищни практики за подпомагане на ученици в риск	Старши учители,	Янари	Няма необходимост от средства	2 добри практики
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				

3.1. Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите

3.1.1. Създаване на условия в училище за придобиване на квалификация по професии на лица, отпаднали или преждевременно напуснали	Регионални структури, бизнес-организации и други заинтересовани страни	постоянен.	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции и/или чрез средства от ЕСФ през новия програмен период	Брой придобили квалификация по професия
--	--	------------	--	---

IV. КООДИНАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА

1. Осъществяване на контрол по изпълнението на плана	ЗД и Директор	Юли	В рамките на планираните средства в бюджетите на участващите институции /организации	1 отчет
--	---------------	-----	--	---------

Настоящата програма е приета на ПС, протокол № 14 от 08.09.2022 г.